

На основу члана 9. став 10. и члана 10. став 7. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. прописи и 95/18),

Министар рударства и енергетике доноси

ПРАВИЛНИК

о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области електроенергетике

"Службени гласник РС", број 106 од 31. децембра 2018.

Предмет

Члан 1.

Овим правилником прописују се посебни елементи процене ризика, учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебни елементи плана инспекцијског надзора у области електроенергетике.

Посебни елементи за процену ризика

Члан 2.

Код новооснованих субјеката, односно објеката (субјекти, односно објекти који су основани и почели са обављањем делатности у последњих годину дана), као и код субјеката, односно објеката код којих у претходном периоду није вршен инспекцијски надзор процењује се као претпоставка средњи степен ризика.

Процена ризика за ванредни инспекцијски надзор који се спроводи на основу поднетог захтева, односно представке врши се на основу елемената за процену ризика за редован инспекцијски надзор.

Преглед посебних елемената за процену ризика код инспекцијског надзора у области електроенергетике и матрица ризика (Прилог), одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Непосредна процена ризика

Члан 3.

У случају када надзирани субјект, односно надзирани објект имају статус не регистрованог субјекта, односно објекта аутоматски се процењује критичан ризик, без процене ризика на основу осталих посебних елемената за процену ризика.

Такође, у случају када је учињено кривично дело од стране надзираног субјекта аутоматски се процењује критичан ризик, без процене ризика на основу осталих посебних елемената за процену ризика.

Приликом инцидента или таквог догађаја код надзираног субјекта, односно надзираног објекта који је за последицу имао озбиљно угрожавање живота и здравља људи, животиња и биљака, животне средине и имовине аутоматски се процењује критичан ризик, без процене ризика на основу осталих посебних елемената за процену ризика.

Учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика

Члан 4.

Код надзираног субјекта, односно надзираног објекта код којег је степен ризика процењен као критичан, након извршења наложених мера и отклањања свих незаконитости и неправилности које се утврђују контролним инспекцијским надзором, наредни инспекцијски надзор врши се најкасније у року од годину дана.

Код надзираног субјекта, односно надзираног објекта код којег је степен ризика процењен као висок, након извршења наложених мера и отклањања свих незаконитости и неправилности које се утврђују контролним инспекцијским надзором или на основу достављених налога за рад за отклањање незаконитости и неправилности, наредни инспекцијски надзор врши се најкасније у години након обављеног следећег редовног ремонта електроенергетских објеката, уређаја и инсталација који је прописан у складу са техничким прописом којим се уређују прегледи и испитивања електроенергетских објеката, уређаја и инсталација током века употребе.

Код надзираног субјекта, односно надзираног објекта код којег је степен ризика процењен као средњи, након извршења наложених мера уколико су исте наложене и отклањања свих незаконитости и неправилности које се утврђују контролним инспекцијским надзором или на основу достављених налога за рад за отклањање незаконитости и неправилности, наредни инспекцијски надзор врши се најкасније једном у три године.

Код надзираног субјекта, односно надзираног објекта код којег је степен ризика процењен као низак наредни инспекцијски надзор врши се најкасније једном у пет година.

Ако је процењен незнатан ризик, инспекцијски надзор се не врши, изузев ако не настану услови за спровођење ванредног инспекцијског надзора.

У случају новооснованих субјеката, односно објеката (субјекти, односно објекти који су основани и почели са обављањем делатности у последњих годину дана), као и код субјеката, односно објеката код којих у претходном периоду није вршен инспекцијски надзор, осим процењеног степена ризика, инспекцијски надзор врши се у зависности од новоизграђених електроенергетских објеката, уређаја и инсталација, односно од проширења електроенергетске инфраструктуре од стране надзираног енергетског субјекта.

Ако се промене елементи на основу којих је извршена процена ризика и накнадно се процени да је степен ризика незнатан, инспекцијски надзор се не врши.

Ако се праћењем утврди да је незнатан ризик повећан и да прелази у неки од виших степен ризика, инспекцијски надзор врши се у учесталости предвиђеној за одговарајући степен ризика.

Посебни елементи плана код инспекцијског надзора у области електроенергетике

Члан 5.

План инспекцијског надзора, поред обавезних елемената, садржи и:

- 1) број и врсту надзираних субјеката, односно надзираних објеката у којима је планиран редован инспекцијски надзор, по областима надзора дефинисаним контролним листама;
- 2) број и врсту надзираних субјеката, односно надзираних објеката у којима је планиран ванредан утврђујући инспекцијски надзор у поступку добијања и проширења лиценце за обављање енергетске делатности, производње електричне енергије, комбиноване производње електричне и топлотне енергије, преноса електричне енергије и управљања преносним системом, дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом, дистрибуције електричне енергије и управљања затвореним дистрибутивним системом;
- 3) број и врсту надзираних субјеката у којима су планиране службене саветодавне посете;
- 4) активности и ангажованости електроенергетских инспектора на пословима који нису директно везани за инспекцијски надзор.

Планом инспекцијског надзора, активности електроенергетских инспектора се усмеравају првенствено ка надзираним субјектима код којих је процењен критичан степен ризика како би се тај степен ризика смањио, односно ка надзираним субјектима, односно објектима код којих у скоријем периоду није вршен инспекцијски надзор, као и оним делатностима у којима је констатован повећан број незаконитости и неправилности у претходном периоду.

План инспекцијског надзора може да садржи и посебне захтеве који се односе на усклађеност планова инспекцијских надзора у области електроенергетике између републичких електроенергетских инспектора и електроенергетских инспектора који обављају поверене послове инспекцијског надзора на територији аутономне покрајине.

Завршна одредба

Члан 6.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-53/2018-04

У Београду, 24. децембра 2018. године

Министар,

Александар Антић, с.р.

Прилог

ПРЕГЛЕД ПОСЕБНИХ ЕЛЕМЕНАТА ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА КОД ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА У ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКЕ И МАТРИЦА РИЗИКА

I. Посебни елементи за процену ризика

1. Посебни елементи за процену природе штетних последица

Намена електроенергетских објеката, уређаја и инсталација у надзираном објекту, односно врста делатности која се обавља у надзираном објекту	Опис штетне последице	Нумеричка вредност
Електроенергетски објекти, уређаји и инсталације за производњу електричне енергије у Хидроелектранама	Критична	5
Електроенергетски објекти, уређаји и инсталације за производњу електричне енергије у Термоелектранама	Критична	5
Електроенергетски објекти, уређаји и инсталације за пренос електричне енергије и управљање преносним системом напонског нивоа 400/220/110 kV	Критична	5
Електроенергетски објекти, уређаји и инсталације за пренос електричне енергије и управљање преносним системом напонског нивоа 220/110 kV	Висока	4
Електроенергетски објекти, уређаји и инсталације за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом напонског нивоа 110/35 kV	Висока	4
Електроенергетски објекти, уређаји и инсталације за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом напонског нивоа 35/10 kV	Средња	3
Електроенергетски објекти, уређаји и инсталације за дистрибуцију електричне енергије и управљање затвореним дистрибутивним системом напонског нивоа 35/10/0,4 kV	Средња	3
Електроенергетски објекти, уређаји и инсталације за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом напонског нивоа 10/0,4 kV	Ниска	2

Електроенергетски објекти, уређаји и инсталације у постројењима за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије	Ниска	2
Електроенергетски објекти, уређаји и инсталације у постројењима за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије	Незнатна	1
Напомена: У случају када се у надзираном електроенергетском објекту користе уређаји и инсталације за различите намене, односно врсте делатности, процена природе штетних последица за такав објекат се спроводи за уређаје и инсталације чија намена, односно делатност би проузроковала највећу штетну последицу (ХЕ и ТЕ са РП)		

2. Посебни елементи за процену обима штетних последица

1) Називна снага електроенергетских објеката, уређаја и инсталација која се налази у надзираном објекту и користи у вршењу одређене делатности од стране надзираног субјекта		
Називна снага у (MW)	Опис штетне последице	Нумеричка вредност
1–3	Незнатна	1
3–10	Ниска	2
10–30	Средња	3
30–100	Висока	4
Преко 100 – 750	Критична	5
2) Напонски ниво електроенергетских објеката, уређаја и инсталација, који се налази у надзираном објекту и користи у вршењу одређене делатности од стране надзираног субјекта		
Напонски ниво у (kV)	Опис штетне последице	Нумеричка вредност
10/0,4	Незнатна	1
35/10	Ниска	2
110/35	Средња	3
220/110	Висока	4
400/220	Критична	5

3. Тежина штетних последица

Тежина штетних последица представља производ природе штетних последица која произилази из намене електроенергетских објеката, уређаја и инсталација у надзираном објекту, односно врсте делатности која се обавља у надзираном објекту и обима штетних последица који зависи од називне снаге електроенергетских објеката, уређаја и инсталација и напонског нивоа електроенергетских објеката, уређаја и инсталација, а која се налази у надзираном објекту и користи у вршењу одређене делатности од стране надзираног субјекта.

Тежина штетних последица утврђује се у распону од 1 до 125.

Тежина штетних последица представља производ природе штетних последица и обима штетних последица и нумерички је исказана од 1 до 5 са приказом распона бодова.

Тежина штетних последица	Распон бодова	Нумеричка вредност
Незнатна	1–4	1
Ниска	5–8	2
Средња	9–27	3
Висока	28–64	4
Критична	65–125	5

4. Посебни елементи за процену вероватноће настанка штетних последица

1) Ризик утврђен у претходном инспекцијском надзору		
Степен ризика из претходног надзора	Опис вероватноће	Нумеричка вредност
Незнатан	Незнатна	1
Низак	Ниска	2
Средњи	Средња	3
Висок	Висока	4
Критичан	Критична	5
2) Незаконитости и неправилности утврђене у претходном инспекцијском надзору		
Утврђено стање и наложене мере	Опис вероватноће	Нумеричка вредност
Нису утврђене незаконитости и неправилности	Незнатна	1
Утврђене су незаконитости и неправилности и записником су наложене мере за њихово отклањање	Ниска	2
Утврђене су незаконитости и неправилности и решењем су наложене мере за њихово отклањање	Средња	3
Утврђене су незаконитости и неправилности и решењем је забрањена употреба електроенергетских објеката, уређаја и инсталација	Висока	4
Поднета је прекршајна пријава, пријава за привредни преступ или кривична пријава	Критична	5
3) Спремност и способност надзираног субјекта да изврши наложене мере и отклони утврђене незаконитости и неправилности и тако оствари законитост и безбедност свог пословања и поступања		
Поступање	Опис вероватноће	Нумеричка вредност

Нису изречене мере (нису утврђене незаконитости и неправилности)	Незнатна	1
Мере за отклањање незаконитости или неправилности које су наложене записником или решењем су извршене у потпуности у наложеном року	Ниска	2
Мере за отклањање незаконитости или неправилности које су наложене записником нису извршене или су извршене делимично и донето је решење којим је наложено извршење неизвршених мера из записника	Средња	3
Мере за отклањање незаконитости или неправилности које су наложене решењем су извршене делимично и поднет је захтев за продужетак рока за неизвршене мере	Висока	4
Мере за отклањање незаконитости или неправилности које су наложене решењем нису извршене	Критична	5

5. Вероватноћа настанка штетних последица

Вероватноћа настанка штетних последица представља производ степена ризика утврђеног у претходном инспекцијском надзору и незаконитости и неправилности утврђених у претходном инспекцијском надзору и спремности и способности надзираног субјекта да изврши наложене мере и нумерички је исказана од 1 до 5 са приказом распона бодова – од 1 до 125.

Вероватноћа настанка штетних последица	Распон бодова	Нумеричка вредност
Незнатна	1–4	1
Ниска	5–8	2
Средња	9–27	3
Висока	28–64	4
Критична	65–125	5

II. Матрица ризика и метод за процену ризика

Матрица ризика 5 x 5 обухвата сваку комбинацију од пет нивоа тежине штетних последица (нумеричке вредности од 1 до 5) и вероватноће настанка штетних последица (нумеричке вредности од 1 до 5) за процену степена ризика.

У табели 1 је приказана метода 5 x 5 – матрица ризика.

За примену ове методе потребно је за сваки надзирани субјект, односно надзирани објект (који се анализира применом методе) утврдити:

- тежину штетних последица и
- вероватноћу настанка штетних последица.

За утврђену тежину штетних последица и вероватноћу настанка штетних последица, на основу Табеле 2. утврђује се степен ризика (одредити степен ризика од 1 до 25).

Табела 1: Метода 5 x 5 – матрица ризика

Вероватноћа настанка штетних последица	Тежина штетних последица				
	Незнатна	Ниска	Средња	Висока	Критична

		1	2	3	4	5
Незнатна	1	1	2	3	4	5
Ниска	2	2	4	6	8	10
Средња	3	3	6	9	12	15
Висока	4	4	8	12	16	20
Критична	5	5	10	15	20	25

Табела 2: Степен ризика

Бројчана вредност ризика	Степен ризика
1, 2	Незнатан
3, 4, 5	Низак
6, 8, 9	Средњи
10, 12, 15, 16	Висок
20, 25	Критичан